

День перший

Ліда зникла.

Саме такі слова сказала Лідина мама хвилин десять тому, коли постукала у двері нашого будинку. Вона стояла на порозі, переступала з ноги на ногу, зазірала в дім, а в її очах сяяла надія, що десь у коридорі за вішаком із одягом чи у ванній кімнаті за шторкою ховається її донька. Просто ховається, мов затіяла гру, або ж вирішила вкотре посердити свою маму. Але тітці Оксані не вдавалося вхопитися поглядом за щось, що б підтверджувало її здогад чи то сподівання, тому іскри надії в очах швидко згаснули.

Зараз тітка Оксана сидить на табуретці за кухонним столом, обхопила себе руками, ніби боїться впастись. Її тонкі пальці міцно уп'ялися в шкіру, але мені здається, вона не відчуває поколювання, яке завдає собі сама ж. Вона то безупинно говорить, то раптово замовкає, а наступної хвилини кімнатою несеться гучне зітхання, яке зливається з гудінням холодильника.

— Її немає, а я відчуваю, щось сталося, — голос Лідиної мами приглушений, ніби лине з підземелля.

Я соваюся на табуретці, зиркаю то на тітку Оксану, то на маму, але жодна з них не затримує погляду на мені. Пригладжую волосся, яке встигла стягнути у хвіст, складаю руки на колінах і видобую зі своєї голови слова, які могла б сказати. Але ця затія не з легких.

Тітка Оксана час від часу зиркає на мене таким поглядом, ніби намагається прочитати думки, а я розгублено силуюсь збагнути, що ж сталося. На тітці Оксані махровий халат, поверх якого накинула синю болоневу безрукавку, і їй мало б бути тепло, але її тіло час від часу смикається, наче хтось навмисно вмикає струм й змушує її сіпатися. Вона без шарпеток, теж не розчесана, як і я. В її очах море смутку й страху. Вона хвилюється, і це зрозуміло, але зміст слів «Ліда зникла» видається мені надто гострим, перебільшений і надуманим.

— Не могла Ліда зникнути, — горланить мій внутрішній голос.

Чи могла? Шкребеться в серці запитання.

Я нерухомо сиджу на табуретці, обперлася спиною на холодильник, який гуде і тьохкає, прокручую слова тітки Оксани щосекунди і досі не спромоглася мовити бодай слово.

— Знайдеться, — якимось відсторонено і надміру впевнено каже моя мама.

Знаю, мама надала голосу твердості, якої не відчуває насправді, аби тільки підтримати Лідину маму.

Вони — наші мами — подруги. Достеменно так само, як і ми з Лідою.

Мій тато втретє зазирає на кухню, щось нерозбірливо бурмоче, але шалена напруга в кухні витісняє його з приміщення, і тато зникає.

— Я прокинулася вранці, а її немає, — втретє повторює тітка Оксана, наче вперто вірить, що промовлені слова зможуть прояснити ситуацію.

У моїй голові суцільна каша.

Я невиспана, втомлена і трохи налякана.

У скронях стукотить єдина думка, підсилена здоровим глуздом і логічним мисленням — Ліда не зникла, вона просто ще не повернулася додому. А це різні речі. Надто різні, щоб звучати воедино.

— Її немає, і я не знаю, що думати, — торочить те саме тітка Оксана.

— Ти дзвонила їй? — голос моєї мами тихий, наче вона боїться поранити словом.

— Авжеж. Сотні разів.

— І що?

— Не відповідає.

Кидаю погляд на годинник, що миготить на мікрохвильовці, — восьма ранку. Лягла я після другої ночі, тому немає нічого дивного, що мої повіки обважніли й очі злипаються.

— Ти ж учора з нею була, Міро? — чую голос Лідиної мами.

Не певна, але мені вчувається легке чи то звинувачення, чи то докір. Трясу головою, щоб відігнати думки й киваю:

— Атож. Ми були разом.

— Ви разом поверталися?

У цьому запитанні багато надії, за яку намагається ухопитися тітка Оксана, але я мушу сказати правду:

— Ні. Я прийшла раніше. Вони ще залишалися.

— Вони? — лине голос моєї мами.

— Так. Ліда, Марко і Ігнат.

— Як завжди, — з полегшенням зітхає моя мама.

— Аякже, — ствердно й затято киваю, бо це правда, переважно ми гуляємо вчотирьох.

— А ти з ким прийшла? — мама знову напружується, й я уявляю, який вихор думок роїться в її голові: ніч, я, незнайомці, небезпека.

— З іншими колишніми однокласниками, — поспіхом відповідаю, аби тільки мама не накрутила себе, — там багато нас було, але додому мене провів Женя.

— А Ліда? — допитується тітка Оксана, і я помічаю, як зморшка на її чолі стає глибшою, а сірі очі розпливаються з сіризою обличчя.

Ліда — удосконалена копія своєї матері, але з більш витонченими рисами обличчя, природною грацією й такими ж глибокими очима, щоправда, у Ліди вони сіро-сині. Дивлюся на тітку Оксану, ніби бачу вперше — їй майже сорок, улітку святкуватиме ювілей, але сьогодні схожа на старезну бабу, яку добряче потріпало життя — мішки під очима, волосся розтріпане, а нижня губа судомно тремтить.

— А Ліда залишилася, — шепочу.

У цю секунду, коли промовляю ці слова, ловлю себе на тому, що ладна всміхнутися. Звісно, стримуюся, але саме цієї миті не вірю в якесь зникнення. Коли вчора, чи то пак, сьогодні я йшла додому, а Ліда лишилася з хлопцями, все було нормально. Звично. Стандартно.

Ми трохи посиділи у «Лісовичку», що розташований за межами нашого села Оконська. Зона відпочинку оточена лісом, трьома автозаправними станціями і лежить за кілька десятків метрів від поліцейного поста. Учора ми компанією посміялися, пожартували, але нічого не сталося такого, через що

я могла б хвилюватися. Події вчорашнього дня, чи то пак ночі, калейдоскопом крутяться у моїй голові, я ловлю деталі, мимовільно кинуті слова, погляди й хвиля полегшення огортає мене. Бо абсолютно жодна з деталей, які чітко пам'ятаю, мене не насто-рожує, а це означає одне — немає чого хвилюватися.

Авжеж, Ліда не подарунок. Вона зухвала, горда, непередбачувана, гостра на язик, але добра подруга. І Марко з Ігнатом хороші друзі.

Та, зрештою, чого нагнітати, ми знаємося з дитинства, приятелюємо і гуляємо разом. Навіть зараз, коли наші шляхи розійшлися і не завжди є можливість частіше зустрічатися, ми збираємося на вихідні, заздалегідь плануємо посиденьки. Останні тижні були важкими, але ми досі разом. Усі разом. Саме так, як і має бути між друзями.

— Вона повернеться, — впевнено кажу тітці Оксані, адже цієї миті насправді почуваюся впевнено, а тоді, аби тільки Лідина мама второпала, до чого я веду, вирішую додати, — вона ж не вперше не приходила на ніч.

Тітка Оксана кидає на мене гострий погляд, але миттю відводить очі. Вона розуміє, що я знаю.

Й я вже шкодую, що ці слова зірвалися з язика.

Бо Ліда вешталася ночами не з Марком чи Ігнатом, а з Іллею.

А Іллі немає.

Тому моє нагадування звучить недоречно.

Соромно за ту репліку, тим паче знаю, якби Ліда зараз мене чула, вона б розгнівалася, а це останнє, чого б мені хотілося.

Лежу в ліжку, вкрита ковдрою. У будинку прохолодно, а за вікном реве вітер. Чую, як тато носить у дім дрова, розтоплює грубки, звично бурмоче. Чекаю, коли тепле повітря заповнить кімнату й надіюся, що вузол, у який нахабно зв'язалися всі мої внутрішні органи, нарешті послабиться. Мої спроби заснути після розмови з Лідиною мамою зазнали краху. І як результат — упродовж дня ходитиму, як сонна муха.

Сьогодні неділя, а це означає, що вся моя сім'я вдома. Зазвичай у післяобідню пору, коли за вікном негода, ми купуємо чипси й вмикаємо фільм, що правда перед тим довго сперечаємося, хто піде в магазин. «Сімейний кінозал», як любить жартувати тато, на що мій брат має звичну відповідь: «У кінозалі ніхто ні на кого не закидає ноги». Зауваження стосується мене, бо я завжди товчуся на тапчані, не можу знайти собі місця й, зрештою, штурхаю Кирила. А він, своєю чергою, бурчить, відсувається, але далеко втекти не може, бо тапчан у нас не надто великий. Спільних переглядів фільмів не порушило навіть те, що зазвичай у понеділок мені треба рано вставати, аби встигнути на вранішній автобус або ж не спізнитися на визначену годину, коли хтось із сусідів планує їхати автомобілем до Луцька й не проти взяти мене, щоб я вчасно встигла на навчання.

Однак сьогодні, попри те, що ми всі вдома, відчуваю, що фільму не буде. У нашому домі миготить напруга, а я не можу розслабитися після приходу тітки Оксани. Не тішить мене навіть той факт, що зі завтрашнього дня у нас дистанційне навчання, на

яке у мене були свої плани — не тільки вчитися, а й частіше бачитися з друзями, гуляти вечірнім Оконськом, сміятися до колькок у животі.

Споглядаю на свій стіл — там безлад. Учора так і не вистачило часу поскладати конспекти і роздруківки, не кажу вже про те, щоб, дописати репортаж, який мала здати ще минулого четверга. Я вчуса на факультеті журналістики і шаленію від перспектив, які дає моя спеціальність, — цікаві люди, нові знайомства, постійна готовність поринути в щось нове. Звісно, нині я лише на другому курсі, але відчуваю, що перебуваю на своєму місці, хоч іноді — як от зараз — маю хвости у навчанні. Треба більш зятато вчитися, нагадую собі, гортаю конспект з історії української журналістики, пригадую насуплене обличчя викладача, коли казав, що перескласти можливості не буде, бо він не йде на компроміси, але цієї миті змусити себе сісти за стіл не можу, у голові тьохкає єдине — де ж Ліда?

Переводжу погляд на стелаж із книгами. Так, я зятята читака, і моя, хай не така велика, як би мені того хотілося, бібліотека щомісяця поповнюється новими книжками. Любов до читання мені прищепила мама ще в дитинстві, а потім понеслося. Я люблю фентезі, фантастику, але найбільше фанатію від детективів і трилерів. «Мені страшно подумати, що тобі сниться», — нещодавно мовив тато, коли застав мене за читанням книжки Стівена Кінга «Воно». Але зараз ковзаю поглядом по полицях і ловлю себе на думці, що ніяк не можу заповнити порожнечу й глевке передчуття біди, яке з'явилося після

приходу тітки Оксани. А це вкрай дивно й незвично, адже книжки мене завжди витягують із морального провалля, в яке всі ми час від часу падаємо.

Отож ні фільму, ні книжки сьогодні не буде.

Мої спроби увігнати думки у спокійне русло зазнають краху.

Втуплююся в натягну стелю й слухаю, як настирливо гуде вітер, потім обертаюся обличчям до широкого вікна, відхиляю білий тюль і дивлюся на темні хмари, які щодуху мчать сірим небом.

Я спокійна. Принаймні собі про це всоте повторю, але насправді всередині ворушиться хробачок неспокою, який наводить страх — де Ліда?

Вона не відповідає на дзвінки. Я телефонувала разів двадцять, але так і не почула її писклявого голосу. Написала декілька повідомлень і без кінця перевіряю, коли з'явиться дві позначки під моїми словами, що свідчило б про те, що вона таки переглянула моє сповіщення. Але час спливає, а Ліда не передзвонює і не переглядає повідомлення.

«Де ти???» — знову пишу й натискаю «відправити».

Неохоче підводжуся з ліжка, одягаю сірий спортивний костюм, дістаю зі шухляди комода смугасті шкарпетки, з них Ліда довго сміялася, бо вони їй схожі на бджолу, а тоді стаю перед вікном, яке виходить на тильний бік нашого будинку. Там лежить поле, яке впирається в ліс.

Праворуч тягнеться дорога, на якій помічаю дві сутулі постаті, одну з них впізнаю одразу — тітка Ольга, мама Ілі. Вона часто ходить на кладовище,

у селі кажуть, що ніяк не може змиритися з втратою сина, стала сама не своя. А моя мама якось мовила, що дивного в тому немає нічого, бо з таким неможливо змиритися. Придивляюся до другої фігури, яка вища зростом. Помічаю дивну шапку червоного кольору й здогадуюся, що то Любомир, небіж тітки Ольги.

Вони віддаляються, а я тягнуся до телефона.

Мої повідомлення, які писала Ліді, залишаються непрочитаними. Набираю Марка й слухаю гудки.

Він довго не відповідає, а коли чую хрипкий голос, здогадуюся, що він спав.

— Слухай, ти не в курсі, де Ліда? — одразу переходжу до суті питання.

— Що?

— Питаю ще раз — де Ліда? І прокинься нарешті.

Коротка павза, а тоді звучать чіткіші слова:

— Тобто де?

— До нас години дві чи три тому приходила її мама і казала, що Ліда не повернулася додому. Я ж учора пішла з нашими однокласниками раніше, а ви втрюх залишилися.

— Що ти цим хочеш сказати?

— Нічого конкретного, — голосно видихаю, — просто Ліда ще не прийшла додому. Ви ж повернулися разом?

— Так, хоча...

— Що?

— Ми йшли разом, — він розтягує слова так, як робить завжди, коли над чимось міркує, — але біля школи вона сказала, що мусить трохи протверезіти та запропонувала посидіти на стадіоні.

Зміст

День перший.....	3
День другий	46
День третій.....	79
День четвертий	109
День п'ятий	136
День шостий	157
День сьомий.....	186
День восьмий.....	204
День дев'ятий.....	233
День десятий.....	259
День одинадцятий.....	289
Епілог	312